



Témata pro jednotlivou zkoušku

Předmět: Speciální pedagogika

1. **Speciální pedagogika v systému pedagogických disciplín** (vztah k ostatním vědám např. k psychologii, sociologii aj.).
2. **Současné pojetí speciální pedagogiky** (vymezení základní terminologie, vysvětlení přechodu od „medicínského“ modelu zaměřeného na „defekt“ k antropologickému paradigmatu s důrazem na to, co je u jedince funkční a intaktní).
3. **Inkluzivní vzdělávání** (definice pojmu, identifikace a popis jeho cíle v praxi mateřské školy nebo školní družiny).
4. **Diferenciace při adaptaci dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole** (princip diferenciaci při adaptaci, konkrétní pedagogické kroky časové, obsahové, organizační, jimiž se vytvoří bezpečné, podporující a respektující prostředí).
5. **Systém podpůrných opatření ve vzdělávání podle platné legislativy** (význam jednotlivých stupňů podpory pro praxi předškolního pedagoga).
6. **Systém školských poradenských zařízení** (pedagogicko-psychologické poradny, speciálněpedagogická centra, iniciace procesu zavádění podpůrných opatření v mateřské škole).
7. **Role a kompetence speciálního pedagoga, učitele a asistenta pedagoga ve vztahu k inkluzi** (způsoby realizace efektivní týmové spolupráce).
8. **Problematika intaktních dětí v inkluzivní třídě mateřské školy** (konkrétní strategie, jak rozvíjet jejich empatii a prosociální chování a jak efektivně zapojit asistenta pedagoga ku prospěchu všech dětí ve třídě).
9. **Aktivity pro mateřskou školu a školní družinu, které zohledňují různé speciální vzdělávací potřeby dětí** (např. narušená komunikační schopnost, poruchy autistického spektra, poruchy pozornosti, návrh konkrétních aktivit a jejich vliv na budování respektujícího klimatu).
10. **Bariéry v předškolním prostředí** (určení a klasifikace typu bariér např. fyzické, komunikační, postoje, se kterými se dítě a jeho rodina setkávají, dopad těchto bariér na dítě, strategie pro jejich efektivní eliminaci).
11. **Specifika inkluze dětí a žáků s narušenou komunikační schopností** (klíčový význam rané intervence v logopedii, praktické možnosti využití alternativní a augmentativní komunikace).
12. **Vliv výchovných stylů a komunikačního prostředí mateřské školy/školní družiny na rozvoj řeči.** (prezentace způsobu, jakým má pedagog komunikovat s dětmi, aby



maximalizoval jejich jazykový rozvoj a minimalizoval riziko vzniku narušené komunikační schopnosti).

13. **Specifika inkluze dětí a žáků s ADHD/ADD.**
14. **Specifika inkluze dětí a žáků se specifickou poruchou učení.**
15. **Specifika inkluze dětí a žáků s poruchami chování** (analýza role pedagoga v primární prevenci).
16. **Specifika inkluze intelektově nadaných a mimořádně nadaných dětí a žáků** (vhodné metody, které rozvíjejí potenciál těchto dětí v běžném kolektivu).
17. **Specifika inkluzivního vzdělávání dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem.**
18. **Specifika inkluze dětí a žáků se zrakovým postižením** (podmínky jejich úspěšného vzdělávání, kompenzační pomůcky včetně vhodné úpravy prostředí, význam rozvoje zrakových funkcí a orientace v prostoru u dětí se zrakovým postižením, hry a aktivity, které vhodně podporují zrakové vnímání dětí v mateřské škole).
19. **Specifika inkluze dětí a žáků se sluchovým postižením** (podmínky jejich úspěšného vzdělávání, kompenzační pomůcky, materiální a personální podmínky).
20. **Specifika inkluze dětí a žáků s tělesným postižením a dětí a žáků nemocných a zdravotně oslabených** (podmínky jejich úspěšného vzdělávání).
21. **Specifika inkluze dětí a žáků s mentálním postižením** (podmínky jejich úspěšného vzdělávání).
22. **Specifika inkluze dětí a žáků s poruchou autistického spektra** (vysvětlení metody strukturovaného učení).
23. **Problematika syndromu CAN** (Child Abuse and Neglect – syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte, povinnosti pedagoga MŠ/ŠD při podezření na CAN, postup pedagoga v zájmu ochrany dítěte).
24. **Spolupráce pedagoga s rodinou dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami** (význam, účinné metody, jak poskytovat podporu a informace rodičům a jak je vhodně a nenásilně zapojit do procesu inkluzivního vzdělávání v MŠ/ŠD).
25. **Speciálněpedagogická péče o dospělé – speciální andragogika** (vysvětlení pojmu sociální rehabilitace a podpora v zaměstnávání, význam této péče pro kvalitu života jedinců s potřebou podpory v dospělosti).